

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ ezetiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben ré-
szesülnek.

Nyilttér sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r.-t.
A kiadóhivatal meg-
bizottja: Földes Ede
könyvkereskedő.
Egyes számok kap-
nak Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Da-
vid kereskedésében.
Kéiratok nem adnak vissza.

Uj pártkeretek.

Egy érdekes véleményt kaptunk a helyzettel jól ismerős kézből és azt, amiből nem mindenben értünk vele egyet, közöljük. A cikk így szól: Uj pártkereteket keresgélnek. Mintha az országnak egyes-egyedül pártkeretekre volna szüksége és nem olyan megoldásra, a mely kivezet bennünket abból a rettenetesen áldatlan helyzetből, a melyben élünk. Először Bánffy Dezső báró iparkodott új pártkeretekkel operálni, utána a szabadelvűpart egy töredeke gondolta azt, hogy új pártkeretek létesítésével máris ki-fele segít bennünket a hiából. Holott az új pártok alakulása tulajdonképpen egy későbbi feladat. Akkor fog ez a feladat elő-terbe jutni, ha már kijutottunk a világos helyzetből. Azon mozgalom, a mely a szabadelvűpart képviselői reszeről megindult, kétségkívül szimpatikus mozgalom, mint minden olyan, a mely arra irányul, hogy a 67-es közjogi alapon iparkodjunk kijutni valóságos helyzetünkből. Ámde elismerve e mozgalom szimpatikus voltát, meg mindig kétséges, hogy a mozgalom czelszerű-e? S ha felvetettük ezt a kérdést, akkor feleljünk is rá. Nem tartjuk czelszerűnek és nem tartjuk czélravezetőnek sem. Nem pedig azért, mert hiszen a 67-es alapon álló par-
tok nem csatlakozhatnak a koalícióhoz és nem követhetik annak erőszakos taktikáját, a mely abban áll, hogy presszió útján, tehát a törvényes és parlamentaris modok elkerülésével erőszakoljon ki olyan jogokat,

a melyeket a korona megadni nem hajlandó.

Hiába csinálnak tehát új pártkereteket, hiába tömörítik a különböző felfogású embereket egy táborba, hogy ily módon nagyobb súlyt adjanak a koalíció követeléseinek. Az új partalakulások keresgélése tulajdonképpen eltereli a kerdest arról a pont-ról, a melyen a kérdés lényege van. Csak konfundálja ez által a helyzetet, a nélkül, hogy a kibontakozás útját megtalálná. Azt kell elsősorban belátni, hogy a koalíció nem helyes uton jár. Ennelfogva teves uton jár az is, a ki a koalíció törekvései szá-mára újabb segedezközöket szállít. Be kel-lene látni, hogy a veünk szembenálló erők olyan nagyok és olyan elszántak, hogy a koalíciónak újabb megerősítése vajmi keveset használna, még kevesebbet használna azonban az ország helyzetének, ha a szabadelvűpart sorai megbomlanának. Csak azt ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy a veünk szemben álló erők ma sokkal számosabbak mint voltak az abszolútizmus korszakában. Akkor csak a dicsavárat állottunk szemben. Ma megnövekedtek a követeléseinkkel szembenálló erők. Ma ellentétben vagyunk Ausztriával, a mely a hadsereg megmagyarosításában a hadsereg ketteválasztását látja. És szembenállunk a hadsereggel magaval is, a mely ugyancsak azon a hiten van, hogy a hadsereg megmagyarosítása nem egyéb, mint a hadsereg erőinek, tekintélye-nek csorbítása. Így állunk szemben ma a koalícióval ellentetes három aramlattal,

tudjuk, hogy a kommandó kérdésében a korona nem enged es főleg nem enged akkor, ha követelésünket a mai formájában és a követelés mai módja szerint tartjuk fenn. Hiába törekszünk tehát új pártkeretekre, hiába akarjuk a szabadelvűpart meg-bomlásával újabb croanyaghoz juttatni a koalíciót, ilyen módon a valagsból nem fogunk kijutni. Akarmilyen szimpatikus le-gyen is tehát ama szabadelvűpartú csoport törekvése, hogy a valagsból való kibontako-zás útjait előkészítsek, törekvésüknek aka-demikus értéknel többet nem tulajdonítha-tunk es azt kell hinnünk, hogy e törekvés-nek gyakorlati eredményei nem is lesznek.

Ismételten és ismételtlen hangsúlyoznunk kell es hangsúlyozni fogjuk mindaddig, a míg a jozan beíratás felül nem kerekedik a szenvedelyeken, hogy az ellenzék kö-veteleseiinek ervenyesítésere használt eszközök es modok nem felelnek meg a parlamentaris szellemeknek. A koronával újat huzni nem is szabad, nem is lehet. Addig, a míg monarchikus állam vagyunk, addig a koronával egyetértően kell intéznünk ügyünket, de nem a korona ellenére. Parla-men-taris uton kell kiküzdenünk mindazt, a mit a nemzeti élet szempontjából fontosnak es elengedhetlenné tartunk. Erőszak alkalmazásával mit sem érhetünk el. Ezer sze-rencse, hogy erőszakos lépéseinknek mind-dezideig nem volt erőszak a visszhangja. Hogy nem volt az, a korona alkotmányos erzüretet dicséri. De ha a korona nem ter

TÁRCSA.

Egy komikus naplója.

Írta: Solymosi Elek.

(26)

Román dráma magyar színpadon.

Színeziskolám növendekével 1903. június 14-en a Nepszínházban a második román darabot is előadtam, a melyet szintén ALEXIS György fordított magyarra s melynek A BOSZU (Napasta) volt a címe.

Megjegyzem, hogy úgy ROSETTI Lecz-keje, mint CARAGIALENAC A BOSZU című dramája érdemes rá, hogy a Nemzeti Színház felvegye műsorába. Mert az a meggyőződés, hogy a román művek általános divatjához már nem sok idő kell. Ugy vélem, hogy a magyar és román irodalom kölcsönös lojaltságának ervenyesülnie kell. A kérdés a levegőben van, s miuterezt gyümölcs varja a leszakítást. Romanjaink rövid idő múlva be fogják látni, hogy "e földön kívül nincsen számukra hely." Ha vege lesz a kifeje való gravitálás eretlen-ségének; ha látni fogják, hogy Európa nem avatkozhatik a kisebb államok belügyeibe s a békekongresszus a nemzetközi jogok

körül mindig több es több eredményt produkál, akkor a panszlavokkal s a pangermanokkal együtt majd jó hazafiakka vedlenek a mi tulzó romanjaink is, mint akár a mi oroszaink, a mi svabjaink es a mi soha meg nem tantorodó ormenyenek.

* * *

Visszatérve A leczke nagyszabeni előadására, fel kell emitenem, hogy ez alkalomból megkértem ENDREI Zoltán nepszínházi pályatársamat, hogy a román-magyar közzeledés dicsőítésere írjon egy protogót. ENDREI barátom teljesítette keresemet a verset megírta s A leczke előadása előtt a nagyszabeni színpadon viharos lapsók közt szavalta el. A protog, melyet ezer példányban kinyomattam s ingyen osztattam szet, ez volt:

Prolog.

Rosetti D. Radu „A leozke” című színművének nagyszabeni előadása alkalmára. (Rendezte Solymosi Elek, 1900. július 8-án.)

Gyakran elkomorul Pannónia képe,
Csüggeteg bús kedvvel ül a magas égbe.
A sok rokon nemtő körül-körül állja
S megkérdezik tőle, nagy szívet mi bantja?

Fölveti homlokát, holló haja ráhul,
Szívét győtrő panasz szolai ajkáról:
„Birtokom edenkert, ezer áldás rajta;
Berezeit, rónait sok hősi szív lakja.”

„De szívemet megis fájó bánat tépi;
Két érdemes népem egyuást meg nem érti;
Szép földemen élnek, egy azon hazában,
Szerte húznak gyanta szilromó tusában.”

„Egy anyaföld keblen születnek, fejlődnek
Gyermekei magyar es román szuloknak.
En e gyermekek közti szivrepeve járak:
Erősek az ifjak, virulok a lanyok.”

„Szereget az Isten legelső törvénye,
szeretéből szülte önönmagat lenye,
S amit letre hozta a nagy mindenseget
Ne fuzhatue össze magyar s román nepet?”

Kérdi a sok nemtő Pannóniát sorba:
„Hat nem akadt, aki ezelt tüzte volna,
Hogy e feladatot megoldja, megazdja,
Szeretetet hiutsen, oltsón a szivekbel?”

Mély sóhajra nyílik Pannónia ajka,
Szemehejs tüzel, könyösepp rez g rajta,
S válaszol: „Akadtak, de niába minden,
Vágyam nem teljesült s mar remenyem sincsen.”

„Azért te ne csüggedj, nincs vesztve a remény,
Bizzal, kilépek majd a küzdőterre él!”

le az alkotmány utjairól, nekünk sem szabad letérnünk róla. Ezért taktikázás csupán az, ha telekiabálják az országot, hogy az alkotmány van veszedelemben, holott a legrosszabb esetben az alkotmány kibővítésére van csak szükség. Ámde az alkotmányt másként mint parlamentáris uton kibővíteni lehetetlenség. Be kell látni, hogy a koalíció rossz uton jár, mert nem az vezérli első sorban, hogy a koronával kibékítse a nemzetet, hanem hogy tovább forszírozzon olyant, a mit a korona most és ily uton nem akar megadni, főleg nem, ha olyan módon követelik, mint a hogy ma követeli a koalíció.

A koalíció alakítson kormányt és kezdje meg kívánságainak parlamentáris uton való érvényesítést. Vagy tömörüljenek a 67-es pártok és alakítsanak ők kormányt a maguk kebeléből. De a kormányzatban való részvétel megtagadni, erőszakkal kiforszírozni bizonyos jogokat, a nélkül, hogy parlamentáris uton e jogok kiküzdése helyes módon megkíséreltetett volna, aztán arról harsogni, hogy az alkotmány veszedelemben van, s hogy az alkotmány ellen felülről intézetik támadás, ez: amitás. Amitással pedig nem lehet országok bajain segíteni. Az a szabadelvűpárti csoport, a mely a kibontakozás módjait egy újabb disszidenciával kereste, intenczióban igen tiszteltetelmű és szimpatikus lehet. De munkálkodása csak akadémikus értékű, mert nem új alakulásokra van szükség első sorban, hanem arra, hogy a koronával beküljünk ki s a mi követelni valóuk van, azt követeljük parlamentáris uton.

SZEMLE.

Nagy a flöndülés a miatt, hogy a szabadelvűpártnak egy csoportja miért nem határozta el a partból való kilepetést és egy füst alatt a koalícióba való belepetést. Miért?

— Csengő édes hangon így szól a múzsa —
„Az én lobogómnak lesz diadalútja.“

„Kell, hogy román s magyar egymást megismerje,
Lássa, mily erőket rejt mindenik lelke.
S ha egymást ismerik — és ez könnyen lehet —
A megismeréssel megjön a szeretet.“

„Van egy közös erő, mely szent sérthetetlen,
Mely előtt meghódol jóbarát és ellen,
Aminek kebelét minden nép kitarja :
Ez a művészetek varázsos világa.“

„Mi szellemkincse van a román s magyarnak,
Minek író s költő művész formát adnak,
Amit a művészet jeles munkát végez
Szolgáljon eszközül a megismeréshez.“

„Igy ismerkedjenek a magyar s a román.
Ily megismerésnek tisztelet jár nyomán,
S ahol tisztelet kél, ott a szív is mozdul,
Széthúzó ridegség barátságára fordul.“

„Indulj hát el múzsa, világhatalmaddal,
Küldd ki szolgálodat eszet, toll és lanttat.
Jeles két nemzet az, szív, lélekben gazdag,
Meg tudják becsülni, mit a múzsák adnak“

Fogjunk tehát hozzá! Im az első lecke:
Magyar nyelven szólal meg a román „lecke“,
S ha annak nyomába új alkotók járnak,
A magyar s a román kezét ad egymásnak!
(Folytatjuk.)

hát talán éppen a koalíció miatt, az onnan vett példák hatása alatt. Mert ime: az kétségtelen bizonyosság, hogy Andrássy példája és Bánffy országjárása nélkül a koalíció nem nyert volna annyi függetlenségit. Inter duos litigantes tertius gaudet. A míg a 67-esek egymást lebecsülték és kitessékelték, azalatt jól fejlődött a kiegyezés ellenfelének vetése a parlamenti skandalumok szíve, májat duzzasztó záporának hatása folytán. „Mi vagyunk a többség, tehát mi vagyunk az ország, mi vagyunk a nemzet!“ halljuk zengeni szólóban és korusban és ime egyszerre csak Bánffy veszi a hegedűjét és másféle nótát kezd pengetni; de — politikusan azzal a refrainnel, hogy: de azért, de azért élek halok a koalícióért! Szegedtől Deesig, Debreczentől Tecsőig zengett édes, melabus dala. S mindezt miért? azért, hogy többen, nagyon sokan legyenek a 67-esek a koalícióban. De hát miért legyenek a 67-esek többen, s egyáltalában minek 67-eskedni a koalícióban? talán hogy leszavazzák a mostan többségben levő függetlenségiakat? No, hát abból nem eszel Bánffy! s ezzel aztán ki is kapott ő kegyelmessége irgalmatlanul. „Vén intrikus!“ kiabáltak Polonyiék, a szelid macskák, — a vezérő bizottság nem bizta az ország dolgát rád! No hát! ha Bánffy annyira ki-kapott már csak azért is, hogy invitálni kezdte a koalícióba a 67-eket; hát mi lett volna, ha csakugyan be is mennek az egyakolba?! A sok különféle pásztor, a sok gyanúsítás, a sok ki- és lenézés, a terrorizmus egész skalája vajjon eddessé, kedvessé, s a nemzetre nézve hasznossá tette volna az együttletet? lelkesebbé emelte volna az ország hangulatát? és ami fő: véget vetett volna a mostani áldatlan állapotoknak?

Ha a szabadelvűpárt feloszlik, enged a király a koalíciónak! Unos-untalan kiabálják. Vajjon? igazán? talán éppen a királytól tudják? mert ha ez igaz volna rögtön feloszlunk. De ha nem igaz s ezt igazolni nem is tudják, akkor jó lesz egy kis alkotmányos ellenőrzés alatt tartani a tisztelt koalíciót. Nem mind Kossuth az, aki ott van. Csak közelebről kell ismerni őket s egy kissé a multjukat, mindjárt észreveszi az ember, hogy a nagy hazafiságot melylyel oly erősen kerkednek, adják ők — ha előnyösnek látszik — olcsóbban is.

De hát mit tegyen a szabadelvűpárt? üljön ölbe tett kezekkel? Dehogy üljön, de-hogy üljön! Ott van Deák Ferencz becsületes politikája, melynek alapja a becsületes kiegyezés s melynek tartalmát nem a megkövesedett, változhatlan elméleti tettek, hanem a nemzeti élet fejlődésének lehetősége teszi abban a keretben, melyet a történelem tanulságos példái nyomán, az alkotmányos jog utmutatása szerint ő maga is eléggé kifejezett örök becsü beszedeiben. Más a helyzet most, mint 10 évvel ezelőtt. Mások a felfogások, törekvések. És ezeket figyelembe kell venni. Csak egy felfogáson nem helyes változtatni: az alkotmányos uralkodóval való jó egyetértés, vele egyértelemben való munkálkodás régi, jó felfogásán. Nincs szükség erőszakot hasz-

nálni ott, ahol a természetes fejlődés meg nem állítható folyama ugyis eléri a jogosan kitűzött czélokot. Csak az szükséges, hogy ezt a folyamatot mindig alkotmányos mederben, a körülményekkel számot vető okos hazafiak irányítsák. Ilyen irányban való működés képezze a szabadelvűpárt feladatát.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Népesedés városunkban július hónapban.** A lefolyt július hónapban Nagyenyeden 11 gyermek született, 11 egyen halt el és egy házasság kötöttet.

— **A minoriták templomának belseje** nagy költséggel és jó izléssel renováltatott. Az egész templom találó enyhe színnel van kifestve. A mennyezetet a feltamadás és a magyar történelem szentjeinek kepszozata ekesíti. De leginkább megkapják figyelmünket a művészileg festett ablakok, melyek szépségük mellett ügyes szellőző-keszülékkel is el vannak látva. Elismerés illeti a rendező buzgó főnökét, ki hivat és a templom patronusát ilyen áldozatkészre tudta lelkesíteni. A renovált templomban az első istentiszteletet valószínűleg Szt. István napján fogják tartani.

— **A tövisi ev. ref. egyház előljárósága** temploma régi padjainak ujjakkal való kicserélése javára Tövisen, az „Oroszlán-szalloda“ kerthelyiségekben folyó évi augusztus hó 6-án műsorral egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Műsor. 1. Zenekari megnyitó. 2. Szaval Joo Gabor. 3. Bethowen szonáta. Hegedűn előadja Somogyi József máv. hivatalnok, zongorán kiseri Gilardi Adél. 4. Vig monolog. Előadja Solymosi Elek. 5. Népdalok. Énekl Szekelyhidy Ferencz szigorló jogász, zongorán kiseri Köver Kata. 6. Szaval Lázár Ilona. 7. Mayerbeer. Fantasie brillante a „Hugenották“ cz. operából. Zongorán előadja Gilardi Adél, a bolognai zenekouservatorium tagja. 8. Kuplék. Énekl Solymosi Elek, zongorán kiseri Gilardi Adél.

— **Színészet Nagyenyeden.** A Dombay művész-pár, kinek több alkalommal való kitünő s közönségünköt meleg rokonszenvvel fogadott szereplése még élénk emlékezetünkben van, a jövő hét folyamán, valószínűleg aug. 8-án kezdve előadás-ciklust rendez a város háza nagytermében. A tarsulat tagjai Dombay Mihály és nejn kívül: Szalay Róza naiva, Erdős Jolan társalgó, Berényi Giza szubrett, Berényi Ida drámai szende, Beleznay Ferencz hősszerelmes, Gabos Ferencz komikus. A sorozatot „Alfonz u“ előadásával kezdi, Bérlet hat előadásra 10 korona. Jegyek előre válthatók Földes Ede könyvkereskedésében. Ajánljuk a művészi ambíciójáról ismeretes igazgató tarsulatát közönségünk pártolásába.

— **Katonák városunkban.** A kolozsvári 62. ezred és az 52-esek egy százada érkezett tegnap reggel városunkba. Egy napi pihenő után hetfőn folytatják utjukat Kóhalom felé, hol nagyobb számú összpontosítás és gyakorlat lesz. A 62-sők zenekara ma este a Két Hattyu vendéglő kerthelyiségében hangversenyt rendez.

Tavaszi és nyári divat ujdonságok legolcsóbban
TÁNGEL JÓZSEF előnyösen ismert női és férfi divatáru
 kereskedésében NAGYENYEDEN
 szerezhető be.

lódés meg
a jogosan
éges, hogy
os meder-
vető okos
ban való
feladatát.

oldalon

an Julius
an Nagy-
11 egyen

k belseje
váltatott.
nnel van
dás és a
pszo. ozata
gyelmün-
melyek
szűléssel
i a rend-
templom
udta lel-
az első
vén nap-

lőljáró-
kkal való
Oroszlán-
i augusz-
zártkörű
Zenekari
Bethowen
i József
Gilardi
Solymosi
hidy Fe-
eri Kövér
Mayer-
enották“
rdi Adél,
agja. 8.
ongorán

A Dom-
mal való
onszenv-
emleke-
n, való-
cziklust
A tar-
n kívül:
ársalgó,
drámai
erelmes,
„Alfonz
ódásra
Földes
a mű-
tő tár-

kolozs-
százada
a. Egy
utjokat
sszpon-
nekara
rthelyi-

— **A nagyenyedi sportegylet** ez uton köszönetet fejezi ki azoknak, a kik a f. hó elsején történt pálya-megnyitás alkalmával becses adományokkal járultak a pálya költségeihez. Tekintettel arra, hogy páratlanul csekély tagdíjakból az elvesző temérdek lapda ára és a költséges felszerelés alig fedezhető; ezuton is kéri a közönség szives adományait és a játékpénz-maradványok bejegyzését a pályán kitett játékkönyve. A tervbe vett labdafogó körháló felállítása csakis így valósítható meg! Belepni szándékozó új tagok dr. Sziládi Zoltán egyleti pénztárosnal vagy Hollós István egyleti titkarnal jelentkezhetnek. Adakoztak: Szász József alispán 10 kor., Kovács Pal szolgabíró 10 kor., Osztián Viktor mérnök 5 kor., Winkler János 2 kor. 80 fill., dr. Asztalos Kalman 2 kor. 80 fill., Bisztritsány Lajos 1 kor. 40 fillér.

— **Állatsereglet.** F. hó 4-en érkezett városunkba Gyulafehérvárról, hol 3 hetig közmegelegedésre szerepelt, özv. Kopeczky Jánosné állatsereglete és a szénateren telepedett meg. A jó nevű állatsereglet bőven fel van szerelve érdekes és tanulságos latinvalóval. Van 13 drb oroszlanja; köztük 3 hat egészen kifejtett szép példány; 3 ezüst oroszlan, leopardok, hienák, medvék, farkasok, majmok, mufflon, lama, tigris, szarvas, strucz, saskeselyű, pythou-kigyó stb. Előadások naponta d. u. 4 orakor es este 8 es fel orakor tartatnak.

— **Rendőrségünk figyelmébe** szeretnők ajánlani azon állapotokat, melyek vasárnap delutanokon szep setaterünket lefoglaljak és jóízlesű emberek számára lehetlenné teszik az ott időzést. A darabont- es cseledvilág olyan idilleket rögtönöz ottan feltűnő szabadságszeretettel, a milyeneket a legutolsó olah faluban sem nezne el a kisbíró. De hat a közönség köréből eredő bármily hangos botrankozással és figyelmeztetéssel alig lehet ezen a dolgon segíteni. Gyökeresebb orvosszer kell oda!

— **A gőzfürdő falai gyorsan emelkednek.** Naponta sok bamulója akad az épületnek, kik még most is nehezen tudják elhinni, hogy ez csakugyan komoly dolog. Vigasztalódjanak; most már a víz se mossa el.

— **Vigyázzunk a tűzre!** A tikkasztó forróságok, a milyen hetek óta uralkodik városunkon, az a szomorú következménye is szokott lenni egyebek közt, hogy a velejáró szárazságban könnyen támad a tűzveszedelem. Kerjük a hatóságot, hogy minden eszközzel szorítsa eberségre es keszenletre közönségünket.

— **Lóvágóhid Kolozsváron.** Oivassuk, hogy a beügyminiszter megengedte, hogy Kolozsváron is lóvágóhid állttassék fel es ezen engedély alapján a Dezsma-utcában már bereltek is vágóhidat, a melyet nemsokára igénybe vesznek. Lesz tehát alkalmunk arra, hogy mikor hebe-korba színházat látni Kolozsvárra beránduunk, a lóhushból való becsiszeletet is megízleljük.

— **Állami gyümölcs-feldolgozó gépek bemutatása** a nagyenyedi kiállításán. A szeptember 30-an megnyitott nagyenyedi mezőgazdasági kiállításnak a gyümölcsstermelők szempontjából egyik elsőrendű érdekessége nehany gyümölcs feldolgozó gép működésükben való bemutatása lesz. A földművelési miniszter e czelra saját szakközvegeit küldi ki s a kiállítás rendezőbizottságának reudelkezésére bocsát: Egy Simon-féle cizidermalmot, Mabilie-fele amaborsajtót, Ryder-fele amerikai aszalót es egy Gyory-fele szeszfőzőt. E bemutatás

gyümölcsstermelésünkre kiható nagy jelentőségét talán felesleges is külön hangsúlyozni, miért csak arra szoritkozunk, hogy a gyümölcsstermelők figyelmét a kiállításra ezuton is felhívjuk.

— **Vásárlátogatók figyelmébe.** A kereskedelmi miniszter által 46535 VII. 1905. szám. alatt jóváhagyott modositott helypénz és vásárvám tarifa alapján Nagyenyeden folyó évi augusztus hó 10-tól kezdve a baromvásárokon nem csak az eladott nagy marha, borjú es borjutehen vagy csikós kanca után szedetik vásárvámpénz, hanem a vásárteren hajtott marha után is es pedig Egy ló vagy szarvasmarhaert 20 fillér. Egy csikó, tinó, borjú, szamar es mokány lo után 10 fillér.

— **Bokréta ünnepély Csórán.** Új magyar templom épül Csórán a Barcsayak egyik ós fészkeben, ahol a híres magyar gárdista Barcsay Ábrahám alussza örök álmát a szerelő hitvese által épített sirboltban. A toronygomb ünnepélyes feltetele a község magyar es olah lakosságának a gör. kel. lelkésznek részvétele mellett július 31-én történt, mikor is Benedek Karoly a leányegyházközseg lelkesze szep beszében méltatta a nap s az aktus jelentoseget; majd buzgó imadságban kert aidast az egek Urától. A Szalay Ferencz által tervezett templom építője, Nagy József tövisi építőmester helyezte fel a felbokretázott toronygombot, s miután elhelyezte, három poharat ürtett, egyet dr. Bartók György erdelyi ref. püspök egészségére s a magyar karvinista egyház felvirágzásáert, másodikat draga magyar hazánkert, harmadikat Barcsay Gabor patrónusert, akinek szep kertjében épül a templom es Benedek Karoly lelkesz eh. főjegyzőert, akinek buzgóságot hirdeti itt a Kenyermező töveben a magyar templom. A himnusz hangjai tejeztek be a telekemeio ünnepelyt.

— **Rövid hírek.** Sztojka Mihaly bagyoni lakos boglya-lakas kozben elvesztette az egyensúlyt es a boglyatolon levo hegyes karoba esett. A karo alulra a szerencsetlent, ki rovid kimodas utan meghalt. — Frik Parthenne dombroli lakos az utczán három nagy kutya tamata meg s mielőtt segítségere sietnettek volna, a feiboszult aniatok egészen összemarczongottak Eiet-hatali közl tekzik a torlai köz-korházban. — Melyen meghaltogyas eset történt a minap Emouon (Borod m.) egy sarospataki theologus újul a papi katedran vinam slytolt le éppen akkoi, midon a gyülekezet nagy érdeklődese kozben az istentiszteletet bezaro imadságba kezdett. Gombos Pal a rendk. vüli határnai kimutottu neve. Az ang 23 éves ifju hatmadeves hallgatója volt a sarospataki theologiaanak. Özeveg edes anyjának egyetlen reménye, tanulótársának deidegetett barátja, leve magasztos vagyakkal, viriádo reményekkel. — A Kisenyei ev. ref. egyi az oromnapot ült 1905. jui 9-en, a mikor, eveken keresztül rendezett tanczművészok tiszta jövedelméből 500 koronával díszes hamonnumot vett es azt templomi használatra felavatta.

— **Szakkunca a jövedelmi adokra.** A kolozsvári kereskedelmi es iparkamara az érdekeltek tudomasara hozza es figyelmébe ajánlja, hogy Szathmary Sándor m. kir. pen. ügyi fogalmazó Szombathelyen igen hasznos es tanulságos szakkunckat írt, a melyben ismerteti a III. oszt. kereseti adok lenyegét, azok kirovasanak alapveit es a megállapítás felteteleit es modozatait. Utmutatással szolgál a seremes kirovas eneni orvoslási modokra, szóval az ipari es kereskedelmi vállalatok anyagi érdekelnek vedelme szempontjából igen hasznosan értékesitheto tájékoztatást nyújt e munka. A mű ára 1 kor. 20 fillér es a szerzőnel, az erdek elozetes bekuadesse mellett rendelhető meg.

— **A „Fiumei Kávébehozatali Társaság“ kolozsvári fioktelepe,** Mátyás király-ter 12. szalut bermentive es vanmentesen eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot, franczia es hollandi liqueuroket, csokoladét, cacao. Arjegyzeket ingyen. 511 1-52

(x) **Tüköri Ármin fogműterme** Jókai utca 3. szám New York szaloda mellett Kolozsvart.

Szerkesztői üzenet.

P. J. Nagyenyed. Szives elnézését kerjük, hogy a cikklet, mely lapunk zártakor jutott kezünkhöz, es számra nem vehettük fel Ha lehetséges, kerjük a jövő számra a közérdekű tudósításnak adatokkal való kibővítését. Szives üdvözet.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KAROLY TÜRÖK BERTALAN

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárucyár Beszénytársaság.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon tul minden szó 4 fillér. A hirdetes belyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szivesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltetik. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Szatócs vagy vegyes üzletet keresek teljes berendezéssel keszpenz füzetese mellett, jó forgalmu vidéki városban, italmeseri dohány- es sóarulusi joggal, lehetőleg keuyelmes lakással stb összekötve. Czím a kiadóhivatalban.

1-1

Szövérdffy Árpád.

Eladó czimbalom. Egy jokarban tartott labas czimbalom eladó, ár 68 korona. Hid-utca 11. szám. 765 1-1

Szováta

gyógyfürdőn villaépítésre alkalmas telkek eladók.

Értekezhetni a tulajdonossal. Czím a kiadóhivatalban.

766 1-5

319-1905. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balazstalyi kir. járásbíroságnak 1905. évi V. 152 sz. végzése következtében dr. Konai János ügyvéd által képviselt Fürst Jakab es fia javara Klein Izso ellen 349 kor. 43 fillér s jár. erejéig 1905. évi majus hó 27-én fogantatosított kielegitesi végrehajtás utjan leigelt es 1903 kor. becsult következő ingóságok, u. m. 540 meter vegyes selyem nyilvános árveresen eladotnak.

Mely árveresnek a balazstalyi kir. joirosag 1905. évi V. 152/2 sz. végzéséi folytán 349 kor. 43 l. tokekövetelés, ennek 1904. évi november hó 4. napjaton jaro 5% kamatai, es eddig összesen 68 kor. 30 fillérben bírolag már megállapított költségek erejéig helyben a peres uzlete elotti nyit teren leendo megtartására 1905. augusztus 17-ik napjának reuten 3 oraja határidőit kituzetik es ahhoz a venni szándékozok oly megjegyzessel hivatalnak meg, hogy az erlatott ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. es 105. §-a értelmében keszpenzfizetes mellett, a legtozobet igéionek, szukseg eseten becsaron aul is el fognak adani.

Amennyiben az elarverezendő ingóságokat mások is leés felüloglaltatták s azokra kielegitesi jogot nyertek volna, jelen árveres az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javara is elrendeltek.

kelt Balazstalyan, 1905. évi augusztus hó 1-en.

That György

kir. bírósági végrehajtó.

768 1-1

Sz. 2387—1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Jeney Elek ügyvéd nagyenyedi lakos végrehajthatónak Bunea Pál vidrátszegi lakos elleni 243 kor. 70 fillér s jár. iránti végrehajtásos ügyében a Balázsfalva városi 323 sz. tjkvben A + 3 r. sz. 106, 107 hr. sz. ingatlanok nevében álló felerészére 838 koronában megállapított kikialtási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi szeptember 4-ik** napján d. e. 10 órakor alulírott telekkönyvi hatóság irodájában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikialtási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42 §. jelzett árfolyammal számított óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1905. évi június hó 26-án.

Enyedy Lajos,
kir. ít. táblai bír.

764 1-1

1905—2213.

Árlejtési hirdetmény.

A marosujvári m. kir. főbányahivatal részére 1906. évben szükséges 1400 métermázsa **tiszta buza** és 800 métermázsa **tengeri** szállítására, a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium folyó évi július hó 14-én kelt 57305 szám alatt kelt felhatalmazás alapján, a m. kir. főbányahivatal versenytárgyalást hirdet.

Ezen termények szállítását elvállalni szándékozók felhivatnak, miszerint egykoronás bélyeggel ellátott és a vállalat után esedékes 5%-nyi bánatpénzzel felszerelt irasbeli zárt ajánlatukat folyó évi **augusztus hó 28-án** délelőtt 10 óráig „ajánlat gabonanemek szállítására” feliratu borítékban lepecsételve, ezen m. kir. főbányahivatal főnökének adják be.

A versenytárgyaláson elért eredmény számba vétele után annak mikénti átvétele és kiszolgáltatására nézve a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium fog végleges határozatot hozni.

Az általaános árlejtési és szerződési feltételek a m. kir. főbányahivatal kiadói vagy a szertárnoki irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Marosujvár, 1905. július 28-án.

762 2-2.

M. kir. főbányahivatal.**Férfi szabó terem.**

Alapított 1889-ben.

IZSÁK MÓR Kolozsvárt.
Mátyás király-tér 19. Emelet.

Van szerencsém értesíteni a n. é. vidéki közönséget, hogy nagyban hazai, angol és francia szövet rak-táramban dus választékú és izléses kelméket tartok. Mérték utáni megrendeléseknél elég a mérték beküldése Szolid és pontos kiszolgálás előre biztosítatik.

Kiváló tisztelettel
503 34-52

Izsák Mór.

„IBOLYA” virágcsarnok
Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 7.
Kertészeti telep: Krizbay-utca 27.
Virágcsarnok 563. szám.
Telefon: Kertészeti telep 564. sz.

Minden idényben friss vágott virágok, déli növények és idényszerű hazai eserep-virágok, állandóan szállításra készen.

A közelgő mindszentek napjára **sirdiszek és koszoruk** legnagyobb választékban **2 koronától feljebb.**

Ugyiszintén **művirág-koszoruk** állandó raktáron.

Menyasszonyi, névnapi és alkalmi esokrok, koszoruk, szallag és felirattal, vidékre express szállítással teljesen megbízhatóan, legszebb kivitelben, legjutányosabb árban. 625 18-52

Telefon 395. Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

||| Műhely-telep Tivoli-utca |||

Br. Bánffy palota.

||| KOLOZSVÁR. |||

514 81-104

Alapított 1865. évben.

BABOS SÁNDOR utóda
HAJEK MIKSA

órás és ékszerész
Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélszerű és divatos
alkalmi ajándékok

Olcso beszerzési forrás!

Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.

Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavételnek.

515 66-104

A NAGYSZEBENI
ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉZTÁR

ad jelzálogkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 4 3/4% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.

B. 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.

C. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.

a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.

b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.

D. 5 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.

a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.

b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.

c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.

E. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.

a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.

b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.

c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.

d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak **házakra** is adatnak; valamennyi kölcsön — az **egyszersmindenkorra 1%** törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **LINGNER GYÖRGY** úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

A legolcsóbb és legkényelmesebb
mulatóhely az
„ORIENT”
szálloda Kolozsvárt,
kávéház és étterem.
Ferencz József-út 12. Telefon 462.

Mérsékelt árak mellett **kényelmes** és
tiszta szobák, valódi és házilag kezelt
tiszta jó borok, naponta friss kőbányai
sörök és izléses hideg és meleg **ételek**,
valamint italok kaphatók.

Igen alkalmas társas összejövetelekre és elfogad
lakodalmak és estélyekre megbízásokat jutányos árban
Kocsival beszálló vendégek lovainak jó meleg
istálló és kocsiszín áll rendelkezésére. 501 34-52

Tulajdonos: **Boday Mihály.**

Minden este jóhírnevű cigányzene.

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húszletében
a husarak a következők:

- 1 kiló marhahús 1.20 fill.
- 1 „ borjuhús 0.96-1.20
- 1 „ sertéshús 1.36-1.52.

Ugyanott 10 hekto finom

SOM-BOR

kisebb mennyiségben is eladó.

TESZLER KÁROLY DIVATKERES

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 11. szám.

Karácsoni ajándékoknak)

Remek tenisz és sport flanelok 13, 16 kr.
Pickét és atlasz barchettek 16, 19, 25, 33 kr.
Valódi francia flanelok 21, 26, 30, 38 kr.
Brassói és Gácsi posztók 29, 35, 44, 58 kr.
Cybelin kelmék 55, 63, 75, 90 kr.
Eredeti angol ruha kóstóm szövetek, 140 cm. [minta] 60,
60, 70, 80, 90 kr.

Kartonok, zseftek, batiztok 16, 19, 25 kr.
Férfi ingek finom schiffonból 95, 115 kr.
Ót réta gallér 12 kr. — Kézeltők 20 kr.
Len batizt zsebkendők 4, 6, 10, 13, 15, kr.
Fegyházban kötött harisnyák 15, 20, 25, kr.
Trickó alsó ruhák, Ágy- és asztalterítők, Paplanok, Szőnyegek
Függönyök, kávésbroszok és még sok fel nem sorolható cik-
kek olcsó árakban. 509 9-52

Uri divatüzlet Kolozsvárt.

Hasznos alkalmi ajándék-czikkek.

Férfi fehérneműek, fehér és színes ingek, hálóingek, labraválók, gallérok, színes és fehér kézeltők, zsebkendők, harisnyák,
harisnya-tartók, divatos színes és fehér mellények, kalapok, sapkák, keztük, sétatotok és esőernyők. Dús választék legújabb nyak-
kendőkben. Jäger és masnemű kötött alsó ingek és nadrágok. Kötött és bőr vadasmellények, harisnyák és kamaschenek. Penz, szivar és cigarett-
tárcák, zsebkések, angol és francia illatszerek, szappannok, ruha és hajkefék és magyar gyártmányú legjobb fogkefék.

Alanti cikkek gyári áron, mivel tovább vezetve nem lesznek.
Utazó cikkek, kézi táskák, bőröndök, vadász kabátok és férfi topanok, plaidok és plüsch kocsitakarók.
Kiváló biztelel Sándor Ágoston és Társa, KOLOZSVÁR, Mátyás király-ter. 505 9-52

Telefon 354. **SÁRGA JÁNOS** Telefon 354.

ékszerész-műtővös, egyházfelszerelési műintézete
Mátyás király-ter 13. **KOLOZSVÁR.**

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát arany ezüst és
brilliáns ékszerekből.

Különlegességei: az erdélyi ötvösipar termékei:
diszmagyar ékszerek, antique boglárók, csattok, övek stb.
— Ezüst evőeszközök, alpacca ezüst és bronz diszműárak,
a berndorfi ezüst gyári lerakata. Valódi francia bronz
disztárgyak.

Egyházfelszerelési cikkei: Kupák, serlegek, szentség-
tartók, Urvacsora kelyhek stb.

Elvállal: ezüst és arany tárgyak készítését, antique
ezüst tárgyak hű utánzását és azok tervszerinti készítését.

Készít: tervrajzokat és költségvetésekkel szívesen szolgál.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

506 9-52

Drágasági pótlékot:

elérhet minden hölgy, aki ruhaszükségletét

KOLOZSVÁRON

SIMON és LŐRINGZ cég

Wesselényi Miklós-utca 15. szám alatti

női divat, szövet és fehérnemű üzletében szíri be.

Tavaszi ujdonságok már megérkeztek!

Kivánatra mintákat szívesen küldünk!

36-52

Triska J. zongora raktára

Kolozsvárt, Sétatér-u. (Saját ház.)

Zongorák, pianinok, harmoniumok és ezimbalmok gyári
áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becsérelését, javítását helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható.

Ára 1100 korona.

509 9-52

Bármikor megtekinthető.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legolcsóbb kamattal mellet.

Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 $\frac{1}{2}$ % alapkamattal földbirtokra, a beesérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál**s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 $\frac{1}{2}$ %-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 $\frac{1}{2}$ %-ot fizet.

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz.

Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után.

Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket.

626 35-104

Tisztelettel
Liskai János.

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12. szám.

Alapított 1870-ben.

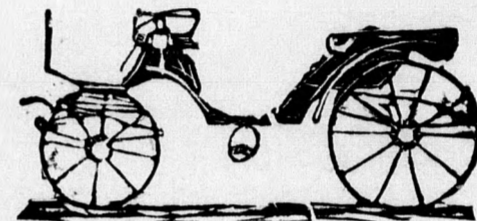
Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal választolunk.

Beeses pártfogását tisztelettel kérve

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovacs, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főszelünk a jó, szolid munka jutányos árban.

255

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteiű pénzünetetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betéteket 4 $\frac{1}{4}$ —4 $\frac{1}{2}$ % kamattal mellet fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

ujlag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmebe ajánlom platin, aquarell és olajfestményeimet, melyekkel többszörösen kitüntetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb photo email képekre, ugyszintén életnagyságu mellkép nagytasokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelesek a legpontosabban eszközölkötenek.

Y nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

fényképész.

69-104

Zacherlin
hilft großartig als uncr-teidter „Insectenlödter“.

Nagyenyed: Bisztritsány Lajos, Cirner J. József, Fenichel Lazar, Fesztinger Á. David, ifj. Lazar Károly, Winkler János. — **Abrud,** bánya: Molnár Árpád, Skalongya József. — **Balázsfalva:** V. Popp Schiessl Károly, Schuller Lajos, Sinberger Salamon, Naftali, Vilmos, „Consum“ kereskedelmi r.-t. — **Gyulafehérvár:** Fingerhut Jakob, Fröhlich Gyula, Jakabfy Albert, ifj. Missetbacher J. B. Petri J. W., Schlesinger Testvérek. — **Marosujvár:** Filla Ede, Virág Tamás, Fesztinger Á. David. 8-10